

МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
липень 2020 року*

*Випуск № 58,
липень 2020*

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ «Відродження» та ATLAS Network у рамках проекту «Підтримка громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю». Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	4
Уряд схвалив постанову про функціонування авторизованих економічних операторів (АЕО)....	4
Держмитслужба затвердила пояснення до УКТ ЗЕД	4
Набрали чинності накази Мінфіну, які регулюють застосування заходів щодо сприяння захисту об'єктів прав інтелектуальної власності.....	5
Проекти нормативно-правових актів.....	6
Пропонується звільнити від ввізного мита устаткування, яке імпортується для реалізації інвесторами значних інвестиційних проєктів.....	6
Проект порядку дій у разі виходу з ладу автоматизованої системи митного оформлення.....	6
Проект наказу щодо переліку відомостей, що вносяться до загальної декларації прибуття.....	7
Проект змін до деяких типових технологічних схем на кордоні.....	8
Новини.....	8
Держмитслужба створила мапу інфраструктурних об'єктів митниці.....	8
Мінекономрозвитку оголосило конкурс на посаду членів наглядової ради ЕКА.....	9

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Уряд схвалив постанову про функціонування авторизованих економічних операторів (АЕО)

Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 року № 665 «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів»

29 липня 2020 року Кабінет Міністрів прийняв постанову, що дозволить на практиці запустити в Україні інститут АЕО.

Документ врегульовує процедуру та алгоритм проведення оцінки відповідності критеріям АЕО, форми документів, що мають подаватися підприємствами та видаватися митними органами для отримання статусу АЕО. А саме:

- форму заявки підприємства про надання авторизації АЕО;
- форму анкети самооцінки підприємства; порядок проведення митними органами оцінки відповідності підприємства критеріям АЕО;
- порядок підтвердження кваліфікації працівника підприємства, відповідального за митні питання;
- нормативні значення розрахунків показників платоспроможності та ліквідності підприємства за даними річної (проміжної) фінансової звітності; форму звіту за результатами оцінки дотримання підприємством умов відповідності критеріям АЕО;
- форму висновку про відповідність (невідповідність) підприємства критеріям АЕО.

Практична імплементація інституту АЕО дозволить підприємствам із високим ступенем довіри: пришвидшити проходження митних процедур; підвищити сервіс надання митних послуг (можливість надходження товарів відразу на склад компанії; попередження про здійснення фізичного огляду вантажу); економити витрати; отримати більшу передбачуваність у веденні бізнесу.

Практичне запровадження програми АЕО в Україні дозволить реалізувати майбутнє взаємне визнання статусу АЕО уповноваженими органами інших держав, що надасть можливість українським підприємствам брати участь у формуванні безпечних ланцюгів поставок товарів та сприятиме підвищенню їхньої конкурентоспроможності на зовнішніх ринках.

Джерело: <https://bit.ly/3126lk9>

Держмитслужба затвердила пояснення до УКТ ЗЕД

Наказ Державної митної служби від 14 липня 2020 року № 256 «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності»

Державна митна служба затвердила пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), а також визнала такими, що втратили чинність накази Державної фіскальної служби України від 9 червня

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

2015 року № 401 «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» та від 11 січня 2019 року № 20 «Про внесення змін до Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності».

Пояснення запроваджуються як допоміжний робочий матеріал під час класифікації товарів для забезпечення одноманітної інтерпретації та уніфікованого застосування УКТ ЗЕД. Необхідність їх оновлення пояснюється запровадженням нової редакції митного тарифу, який оснований на Гармонізованій системі опису та кодування товарів 2017 року.

Текст побудовано на основі пояснень до шостого видання Гармонізованої системи опису та кодування товарів 2017 року та консолідованих Пояснень до Комбінованої номенклатури Європейського Союзу, у яких коди товарів актуалізовані відповідно до Комбінованої номенклатури ЄС 2017 року.

Джерело: <https://bit.ly/2BHgZEK>

¹ Закон України «Про митний тариф» від 04.06.2020 року № 674

² Explanatory notes Harmonized commodity description and coding system. Sixth Edition (2017) World Customs Organization

Набрали чинності накази Мінфіну, які регулюють функціонування реєстру об'єктів права інтелектуальної власності та застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності

Наказ Міністерства фінансів України від 9 червня 2020 року № 281 «Про затвердження порядку застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України»

Наказ Міністерства фінансів України від 9 червня 2020 року № 282 «Про внесення змін до Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону»

Відповідні накази набули чинності 30 червня 2020 року.

Наказ № 281 встановлює єдиний підхід та правила застосування заходів щодо сприяння захисту об'єктів прав інтелектуальної власності (ОПІВ), передбачених Митним кодексом України, взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами.

У наказі прописані умови та випадки, коли заходи захисту ОПІВ застосовуються та не застосовуються. Ці умови є ключовими при ідентифікації відповідної продукції на предмет захисту ОПІВ.

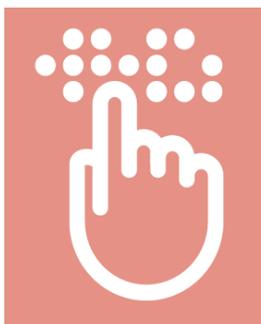
Наказ № 282 встановлює порядок реєстрації у митному реєстрі об'єктів прав інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, включаючи форму заяви, перелік інформації та документів, які додаються до заяви, порядок подання і розгляду заяви, внесення інформації до митного реєстру та його ведення тощо.

Також прописано онлайн-можливість оперативного подання заявки про розміщення об'єкта права інтелектуальної власності в митному реєстрі, що дасть змогу скоротити строк розгляду таких заявок та їхнє розміщення.

Джерела: <https://bit.ly/3k4UHxJ>

<https://bit.ly/3foAJdL>

Пропонується звільнити від ввізного мита устаткування, що імпортується для реалізації інвесторами значних інвестиційних проєктів

Проект Закону України «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України», реєстраційний номер 3762 від 1 липня 2020 року

Ініціатор: Президент України

Дата оприлюднення: 1 липня 2020 року

Законопроект пропонує на 14 років: з 1 січня 2021 року до 1 січня 2035 року звільнити від сплати ввізного мита устаткування (обладнання), що ввозитиметься на митну територію України інвестором для реалізації інвестиційного проєкту зі значними інвестиціями в рамках виконання спеціального інвестиційного договору. Водночас, період звільнення від сплати ввізного мита не може перевищувати строк та обсяги надання державної підтримки, визначених у відповідному інвестиційному договорі. При цьому, устаткування (обладнання), що буде імпортоване в рамках інвестиційного проєкту, має бути новим і виготовленим не раніше ніж за 3 роки до дати реєстрації цього інвестпроєкту.

Перелік та обсяги такого устаткування визначатимуться урядом України в процесі укладання відповідного спеціального інвестиційного договору. Важливим є те, що конкретний перелік та обсяги таких товарів (обладнання), включаючи визначення їхніх кодів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності буде затверджуватися Кабінетом Міністрів України разом з укладанням спеціального

інвестиційного договору. А в разі відчуження таких товарів раніше п'яти років з дати зарахування їх на баланс чи в разі дострокового припинення спеціального інвестиційного договору, ввізне мито сплачуватиметься на загальних підставах. При чому, строки давності не застосовуватимуться.

Незважаючи на позитивну ідеологію, закладену в цей проєкт, його практична реалізація несе певні корупційні ризики. Це пов'язано з тим, що перелік та обсяги товарів, які будуть звільнятися від сплати ввізного мита, визначатимуться в «ручному режимі» при укладанні відповідних договорів. Також є незрозумілим механізм контролю за використанням саме цього устаткування саме на цих підприємствах і неможливості його подальшого перепродажу. Ці деталі потребують уточнення.

Джерело: <https://bit.ly/3g8HoJU>

Проект порядку дій у разі виходу з ладу автоматизованої системи митного оформлення

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей у разі виходу з ладу автоматизованої системи митного оформлення або єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів»

Ініціатор: Міністерство фінансів України

Оприлюднено: 6 липня 2020 року

На сайті Міністерства фінансів України оприлюднено проєкт наказу, який має врегулювати механізм

ПРОЄКТИ НОРМАТИВНО - ПРАВОВИХ АКТІВ

виконання митних формальностей у разі виходу з ладу автоматизованої системи митного оформлення (АСМО) або єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів (ЄАІС).

Ухвалення цього наказу дозволить визначити порядок виконання митних формальностей під час переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України в разі виходу з ладу зазначених інформаційних систем. Відповідно до чинного законодавства центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, має визначити порядок виконання митних формальностей у разі виходу з ладу АСМО або ЄАІС. Тобто, має функціонувати альтернативний механізм дій посадових осіб митних органів. Саме такий механізм пропонується затвердити. Цей документ дуже технічний. Ним, серед іншого, визначені альтернативні засоби зв'язку, види документів та порядок їх обігу, схеми фіксації відповідної інформації митними органами тощо, прописано послідовність дій за різних сценаріїв переміщення вантажів.

Свої пропозиції та зауваження до проєкту наказу можна надавати до Міністерства фінансів протягом 30 днів із дня його опублікування.

Джерело: <https://bit.ly/3359H8u>

Проект наказу щодо переліку відомостей, що вносяться до загальної декларації прибуття

Ініціатор: Міністерство фінансів України

Дата оприлюднення: 13 липня 2020 року

Міністерство фінансів України оприлюднило проєкт наказу, яким передбачається визначити безпосередні відомості, що вноситимуться до загальної декларації прибуття залежно від засобів транспорту та окремих способів переміщення товарів через митний кордон України.

Перелік відомостей, що вносяться до загальної декларації прибуття залежно від засобу та способу переміщення товарів через митний кордон України, наявності авторизації авторизованого економічного оператора, затверджується Мінфіном з урахуванням вимог митного законодавства Європейського Союзу. Проєкт наказу зазначає структуру загальної декларації прибуття на рівні номерів та назв полів, визначає відомості, що вносяться в окремі поля декларації і особливості заповнення цих полів, а також формат даних для внесення відповідних відомостей у поля декларації прибуття.

Свої пропозиції та зауваження до проєкту акта можна надавати до Міністерства фінансів протягом 30 днів із дня його опублікування.

Джерело: <https://bit.ly/3359H8u>

Проект змін до деяких типових технологічних схем на кордоні

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451»

Ініціатор: Міністерство фінансів України

Дата оприлюднення: 24 липня 2020 року

Міністерство фінансів України оприлюднило на своєму сайті проект постанови Уряду якою пропонується внести зміни до деяких типових технологічних схем пропуску осіб та транспортних засобів через державний кордон та їх митного огляду.

Зміни, зокрема, стосуються:

- подання загальної декларації прибуття;
- можливості використання учасниками портового співтовариства будь-яких комерційних портових або транспортних інформаційних систем;
- зменшення державних видів контролю, які проводяться уповноваженими державними органами при переміщенні товарів через митний кордон України, а також передачі функцій зі здійснення деяких із них до митних органів та органів Державної прикордонної служби України;
- можливості вивезення вантажу експрес-перевізника за межі митної території України відповідно до частини другої статті 233 Митного кодексу України.

Проект розроблено у відповідності до останніх змін у діючому законодавстві та з метою усунення прогалин та протиріч норм різних нормативно-правових актів. Зміни мають удосконалити технічні,

та процедурні деталі перетину митного кордону.

Водночас, є важливою участь в обговоренні зазначеного проекту акта підприємців, митних брокерів, які безпосередньо задіяні в експортно-імпорتنих операціях і практично стикаються з відповідними процедурами.

Свої пропозиції та зауваження до проекту акта можна надавати до Міністерства фінансів протягом 30 днів із дня його опублікування.

Джерело: <https://bit.ly/3359H8u>

Держмитслужба створила мапу інфраструктурних об'єктів митниці

Завдяки проекту міжнародної технічної допомоги EU Public Finance Management Support Programme for Ukraine, що фінансується Європейським союзом, створено мапу інфраструктурних об'єктів всієї української митниці.

Зокрема, на цій мапі можна отримати інформацію про чотири типи локацій:

- пункти пропуску;
- внутрішні місця митного оформлення (ММО);
- місця міжнародного поштового обміну (ММПО);
- сортувальні станції.

НОВИНИ

Відповідні фільтри допомагають знайти на локації сервіси, які цікавлять. Наприклад, відділення банку або сервісний центр МВС, або наявне обладнання (ваги, сканери, системи відеоконтролю) тощо.

Для громадян корисною може бути інформація про відкриті та закриті пункти пропуску з іншого боку кордону.

Найближчим часом інфраструктурна мапа буде інтегрована в офіційний вебпортал Держмитслужби і фактично замінить гугл-мапу з позначеними відкритими та закритими пунктами пропуску. Крім того, функціонал мапи передбачає можливість відстежувати ситуацію на конкретному пункті пропуску (наприклад, із чергами) у режимі відеотрансляції.

Подібні рішення є черговим кроком до забезпечення зручності та надійності при користуванні сервісами митниці.

Джерела: <https://bit.ly/31A1Hvp>
<https://map.customs.gov.ua/>

Мінекономрозвитку оголосило конкурс на посади членів наглядової ради Експортно-кредитного агентства

15 липня 2020 року через сайт Мінекономрозвитку оголошено про проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду члена наглядової ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство».

Очікувані функції членів наглядової ради Товариства:

- підготовка пропозицій до проекту стратегії розвитку Товариства, а також проектів інших рішень, пов'язаних із господарською діяльністю Товариства;
- впровадження ключових показників ефективності роботи Товариства, що забезпечать досягнення стратегічних цілей, та моніторинг їхніх досягнень;

- аналіз та контроль реалізації стратегії розвитку Товариства та контроль впровадження необхідних змін;
- пропозиції щодо тарифної політики Товариства;
- формування політики сталого розвитку та моніторинг її дотримання;
- визначення форм контролю за фінансово-господарською діяльністю Товариства, зокрема систем управління ризиками, фінансового та операційного контролю;
- здійснення контролю за ефективністю управління Товариством та впровадження відповідних заходів за необхідності;
- впровадження незалежного аудиту.

Очікується, що потенційні кандидати будуть мати професійні компетенції у сферах управління ризиками, стратегічного управління та договірної діяльності. Претендент повинен мати: вищу освіту; загальний стаж роботи не менше 10 років, наявність досвіду роботи на керівних посадах (стратегічне або оперативне управління) не менше ніж п'ять років або стаж на керівних посадах державної служби не менше ніж п'ять років; бездоганну ділову репутацію; наявність досвіду співпраці з міжнародними, іноземними організаціями та/або наявність досвіду щодо страхування, перестрахування та гарантування зовнішньоторговельних контрактів та/або наявність досвіду розробки та впровадження стратегії розвитку підприємства/організації; вільно володіти українською та англійською мовами.

Джерело: <https://bit.ly/3fe5tOe>

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проекту **“Підтримка громадської ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов’язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов’язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.